XV (3211), MAT. NR. 19, "MJØDKROGÅRDEN-«, VESTERLED 103.

Er gammelt adelsgods. 1630 afhænder een af landets største godsejere, Ellen Marsvin, Christian IV's svigermoder, gården til datteren Helvig, der 1637 solgte de til Kristoffer Hvas, Hennegård, som ved Søvigs oprettelse lagde den derunder. Landg. var 3 rdl., 1 svin, 1 fødenød, 1 rigsort.
1661 var fæsteren Benned Iversen. 1665 kom Peder Jørgensen fra VIII sammen med Hennepræsten ganske beskænkede og lavede ballade. S. å. var Benned vurderingsmand ved et skifte på Billumgård. XV var nu udlagt for gæld til Stegelrnan i Kiel, men købtes kort efter af Anders Nielsen, Søvig, hvorved den atter kom til at høre under sit gamle gods. Peder Jørgensen og hustru var her endnu 1700. Senere var fæsteren Anders Jensen. 1752 får han sønnen David Andersen, som 1785 blev g. m. Anne Bennetsd. fra 25. David Andersen får gården omkring 1782 og er selvejer. Han dør 1836, og sønnen Christoffer Davidsen overtager gården, som han allerede længe har drevet sammen med faderen. Han var ugift. Søsteren Abelone bestyrer huset for ham, og 2 brødre er medhjælpere.
Der blev drevet kro på gården, hvis første navn var »Mjødkroen« eller »omme til Davids«. Der blev brygget mjød på gården formentlig fra slutningen af 1700-tallet til midten af 1800-tallet, da mjød brygningen blev overtaget af Janderup kro. På gården findes et vindue mellem dagligstue og køkken, et levn fra kroens tid. Det er dog nu tildækket. Gården lå i 1785 lidt længere mod syd.
Under krigen 1864 var østrigske soldater indkvarteret på gården. De snittede et vers eller sentens i en dørfyldning, som dog nu er overmalet.
1879 døde Christoffer Davidsen. Han havde indsat sin broder Bennet som universalarving. En søsterdatter, Ane Dorthea Henriksen, f. 1883 i Henne, g. m. Jens Hansen, kaldet Davidsen, overtog gården 1880. Hun døde få år senere. Til begravelsen gik Jens selv rundt som »byemand« og sagde: »I ska' wæesgue o komm te mi kuens begrawels, de ska' nok blyw howres (mor- somt).«

Han solgte gården 1899 til Peder Johansen Holm, f. 1854 i Vamdrup, bestyrer af Janderup-Billum fattiggård, g. m. Mette Petersen, f. 1853 i Billumgårde. Købsprisen var 10.000 kr., hvoraf besætning, løsøre og aftægt til Jens Davidsen var kap. til 1.100 kr. Besætningen bestod af 6 køer, 2 ungkreaturer, 2 heste, 4 grise og 12 høns. Peder Holm havde en ikke helt almindelig færdighed. Hvis en moder havde for megen mælk til sit nyfødte barn, tilkaldtes Peder Holm, der så sugede mælken ud af det spændte bryst og spyttede den ud i en spand. Sugeglasset var ikke opfundet. Mette havde også en færdighed ud over det almindelige. Hun kunne slikke splinter ud af øjet på folk.
Sønnen Hans P. Holm, f. 1893 i Billum, g. m. Dorthea Nielsen, f. 1896 i Borre, Ål, overtog gården 1920. Hestestalden i stuehusets østlige ende blev indrettet til aftægtslejlighed til forældrene. Ny staldlænge byggedes 1929. Hans P. Holm var ivrig jæger, lystfisker og gymnast.

Mat. nr. 19. Personer fra v.: Mette Holm f. Pedersen, Niels P. Holm, Peder Johansen Holm og Hans P. Holm.

1951 skøde til sønnen Svend Holm, f. 1917, g. m. Karen Jensen, f. 1919 i Søbymagle, Sjælland. Han købte 10 td. Id. fra Hans Frandsens gård, ligesom han har ladet bygge ny svinestald. Svend Holms store interesse er arkæologi. Han har foretaget adskillige udgravninger i sognet (se oldtiden, bind I).

Kilde: Janderup og Billum sogne Bind 2 s. 311-12